

4. Odpoveď dočasne povereného ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Budaja na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Čepčeka podanú 8. marca 2023 vo veci budovania siete kanalizácií

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ján Budaj
minister

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 17-04-2023		
Číslo spisu: PREDS-119-1/2023		
Listy: 1/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava, 17. apríl 2023
Číslo: 19352/2023

Vážený pán poslanec,

dňa 16. marca 2023 bola na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) doručená Vaša interpelácia vo veci budovania siete kanalizácií. Pod číslom PREDS-119/2023 mi ju postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Vo svojej žiadosti sa zaujímate o odpovede na nasledujúce otázky:

1. Aké kroky podniklo Ministerstvo životného prostredia SR počas Vášho pôsobenia v oblasti budovania siete kanalizácií na Slovensku? Aké ďalšie kroky sú naplánované?

MŽP SR počas môjho pôsobenia podniklo v oblasti budovania kanalizačných sietí na Slovensku viaceré kroky. Medzi hlavné aktivity patrí prijatie rámcového dokumentu „Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021-2027“, ktorý slúži na usmernenie prípravy, plánovanie a realizáciu komunálnych stokových sietí a čistiarní odpadových vôd. Smeruje k napĺňaniu požiadaviek kladených európskou a národnou legislatívou. Ďalej bol na základe mojej iniciatívy vládou schválený koncepčný dokument „Koncepcia vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“. S pomocou Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) a pomocou Environmentálneho fondu (ďalej len „EF“) sa MŽP SR darí budovať nové kanalizačné siete po celom Slovensku. Ťažisko investičných aktivít bolo zamerané na plnenie záväzkov SR voči EÚ. MŽP SR prijalo viaceré legislatívne i ekonomické opatrenia na podporu budovania verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, dôsledné vykonávanie ich údržby a obnovy. Prioritne v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“), v chránených vodohospodárskych oblastiach a chránených územiach.

Samozrejme v rámci disponibilných finančných zdrojov, najmä z prostriedkov EF, MŽP SR podporuje budovanie kanalizačných systémov aj v menších obciach.

V menších aglomeráciách pod 2000 EO, vo vidieckych oblastiach s rozptýleným osídlením a izolovaných komunitách MŽP SR zaviedlo legislatívne pravidlá na budovanie decentralizovaných kanalizačných systémov pre nakladanie so splaškovými odpadovými vodami.

2. Koľko obcí bolo alebo bude v priebehu roka 2023 pripojených na verejnú kanalizáciu?

Informáciu koľko obcí bude v priebehu roka 2023 pripojených na verejnú kanalizáciu nie je možné poskytnúť, nakoľko v zmysle vyhlášky č. 605/2005 Z. z. v súčasnosti postupne prebieha zber údajov za predchádzajúci rok 2022. Údaje za požadovaný rok 2023 sú podľa uvedenej vyhlášky vlastníci verejných kanalizácií povinní poskytnúť až v priebehu roka 2024. Avšak na základe informácií, ktorými MŽP SR disponuje za roky 2019, 2020 a 2021 môžeme konštatovať, že každoročne sa vybuduje verejná kanalizáciu v cca 10 obciach. V roku 2019 malo vybudovanú verejnú kanalizáciu 1136 obcí. V roku 2020 sa počet obcí s verejnou kanalizáciou zvýšil o 12, čo predstavovalo 1148 obcí. V roku 2021 sa vybuďovala verejná kanalizácia v ďalších 7 obciach, teda celkový počet obcí s vybudovanou verejnou kanalizáciou dosiahol počet 1155. V súčasnosti je verejná kanalizácia rozostavaná vo viacerých obciach Slovenska, to dáva predpoklad ďalšieho zvyšovania komfortu obyvateľov v dotknutých sídlach. Na základe získaných informácií za spomínané 3 roky je možné konštatovať, že počet obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu vzrástol o 78 912. Samozrejme našou ambíciou stále ostáva zrýchlenie tempa budovania tejto infraštruktúry a k tomu bude smerovať aj podpora z Programu Slovensko.

3. Koľko verejných financií bolo na tento účel vynaložených a z akých zdrojov? Aké zdroje sú na tento účel vyčlenené na obdobie do konca roka 2023?

Ako som už uviedol v odpovedi na Vašu prvú otázku, ťažisko investičných aktivít je zamerané najmä na investičné aktivity súvisiace s plnením záväzkov SR voči EÚ. Tie sú podporované hlavne z fondov EÚ, štátneho rozpočtu a financií žiadateľa. Priebežne sa realizujú, resp. budú realizované kanalizačné stavby v kanalizačných systémoch menších ako 2 000 obyvateľov s využitím finančných prostriedkov z EF a vlastných zdrojov žiadateľov.

Sekcia environmentálnych projektov a programov MŽP SR (správca fondov EÚ):

V rámci OP KŽP boli do 21.3.2023 vyčerpané finančné prostriedky v rámci projektov zameraných na budovanie sietí kanalizácií v celkovej sume 410 948 788 € za nenávratný finančný príspevok (v rozdelení po jednotlivých zdrojoch financovania to predstavuje sumu 380 642 348 € za zdroje EÚ a 30 306 440 € za zdroje štátneho rozpočtu). Zároveň je na tento rok v rámci OP KŽP predpoklad vyčerpať ďalšie finančné prostriedky v sume cca 42,4 mil. € za nenávratný finančný príspevok (v rozdelení po jednotlivých zdrojoch to predstavuje sumu 37,9 mil. € za zdroje EÚ a 4,5 mil. € za zdroje štátneho rozpočtu). V rámci Programu Slovensko sú alokované finančné prostriedky v celkovej sume 436 880 364 € za nenávratný finančný príspevok (v rozdelení po jednotlivých zdrojoch to predstavuje sumu 401 121 959 € za zdroje EÚ a 35 758 405 € za zdroje štátneho rozpočtu). Tieto sú v gescii MŽP SR a sú zamerané na oblasť výstavby, resp. obnovy stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO. Z uvedenej sumy bude zároveň podporená aj infraštruktúra v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2000 EO na územiach prioritných z environmentálneho hľadiska (najmä v chránených vodohospodárskych oblastiach, prioritne na Žitnom ostrove).

Environmentálny fond:

Financovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií z rozpočtu EF je realizované z vlastných zdrojov EF určených na financovanie tzv. klasických dotácií - zo štátneho rozpočtu a zároveň je financovanie realizované aj z prostriedkov z príjmov z obchodovania s emisnými kvótami. K financovaniu z príjmov z obchodovania s emisnými kvótami MŽP SR zaväzuje platné uznesenie vlády SR č. 521/2019 z 23.10.2019. Predmetné uznesenie MŽP SR zaväzuje k vyčleneniu finančných prostriedkov na budovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií z prostriedkov z príjmov z obchodovania s emisnými kvótami vo výške 40 mil. € z nenávratných finančných výpomocí – dotácií a 10 mil. € z návratných finančných výpomocí – úverov.

Alokácia finančných prostriedkov na podporu oblasti vôd v rámci klasických dotácií (v súlade so schváleným rozpočtom EF na rok 2023) predstavuje výšku 13,18 mil. €. V prípade, že bude EF v priebehu roka 2023 disponovať dodatočnými finančnými prostriedkami, tak finančne podporí aj ďalšie projekty zamerané na oblasť ochrany vôd z tzv. zásobníka projektov (napr. z vratiek nedočerpaných dotácií z minulých rokov vrátených do rozpočtu EF tento rozpočtový rok).

Pre zaujímavosť uvádzame: Dotačná podpora EF na výstavbu vodovodov a kanalizácií pre obce do 2000 obyvateľov za predchádzajúce volebné obdobie predstavovala sumu 121,2 mil. eur.

Celková suma už vyplatených dotácií na budovanie vodovodnej infraštruktúry z EF za toto vládne obdobie činí 123,4 mil. eur. Pre roky 2023 a 2024 sa predpokladá, že dotácia presiahne 105, 2 mil. eur. Spolu by mal EF dotačne podporiť budovanie vodovodov a kanalizácií sumou minimálne 228,6 mil. eur.

V neposlednom rade je podstatné pripomenúť, že počas aktuálneho volebného obdobia EF prešiel rôznymi systémovými zmenami, ktoré stransparentnili, zjednodušili a urýchlili dotačné procesy. EF zobjektivizoval výber projektov, presne nastavil prioritizáciu a k posudzovaniu si prizýva nezávislých odborníkov z praxe, ako aj odborníkov z rezortu životného prostredia. EF má za cieľ promptne reflektovať na spoločenské zmeny, energetickú a klimatickú krízu a iné slovenské či celosvetové udalosti, ktoré majú vplyv na život občanov a na životné prostredie.

S úctou

Vážený pán
Martin Čepček
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava